

februarja in 6. marca, za Goriško 2., 5. febr. in 7. marca, za Češko 20., 27. febr. in 2. ter 5. marca, za Galicijo 25. febr., 2., 3. in 6. marca. Najzanimivejše so volitve na Češkem in Kranjskem; na Češkem je onemogočil narodnostni prepir vsako delo, na Kranjskem pa prepir med liberalnimi ter klerikalnimi prvaki.

Nova vojaška taksa stopila je z novim letom v veljavo. Povedali smo že bistro novih določb, vendar pa naj to ponavljamo. Vojaško takso (Krüppelsteuer) bodo plačevali odslej le tisti, ki imajo čez 1200 K letnega dohodka, torej vsi tisti, ki plačajo osebni dohodninski davek, i. s. se plačuje:

Pri dohodkih		
od	do	takse
K 1200	1800	6
1300	1400	7
1400	1600	9
1600	1800	11
1800	2000	13
2000	2400	17
2400	2800	23
2800	3200	29

itd. itd.

Ogrska zahvala za pogodbo. V zahvalo, da bomo vsled sprejetja avstro-ogrske pogodbe letno 30 milijonov kron za Ogrsko plačevali, — ustanovili so prevzetni Madžaroni neko društvo. To društvo ima namen, bojkotirati vse avstrijsko blago. Madžaroni nočejo ničesar od nas kupiti. Le našega denarja se ti potomci veleizdajalcev ne sramujejo!

Klerikalno gospodarstvo. Kakor znano, vlada že leta sem v dunajski občini dr. Lueger s svojo klerikalno gardo. Kar je nasprotnikov Luegerjevih v občinskem svetu, te prevpijejo trabant mogočnega tercijala. Ker se klerikalci ponujajo povsod kot izborni gospodarji, naj se ozremo na gospodarstvo v dunajski občini. Ravno kar se je sklenilo, da se vzame za Dunaj posojila za 360 milijonov kron. Pomislimo: Vsled tega „vzornega“ klerikalnega gospodarstva bodo Dunajčanje skozi 90 let vsako leto samo za obresti in amortizacijo 14 milijonov 834 785 kron plačevali. To se pravi: Za vsako krono, ki so jo Dunajčani v tem posojilu najeli, plačali bodo 3 krone 90 vinarjev nazaj! Takšno gospodarstvo znajo klerikalci. In pred takim gospodarstvom — obvari nas, o Gospod!

Našim naročnikom!

Ponavljamo svojo prošnjo, da naj vsakdo ponovi svojo naročnino in to še tekom tega meseca, ker drugače se mu mora list ostaviti.

Kdor ne ve, koliko je dolžan, naj nam piše in odgovorili mu bomo takoj. Pri naročanju naj napiše vsakdo je-li novi ali stari naročnik. Ako je stari, naj piše svojo naročninsko številko (na adresni listi je razvidna). Teh bornih 3 kron na leto za tedenski list ni veliko!

korakala je v lepi nedeljski obleki, na prsih šopek nageljčev, v roki molitvenik, proti cerkvi. Kako svitlo so zrlje njene oči v lepi gozd! Gozd je stal tako vesel v mladi svetlobi in šumel, kakor da bi hotel povedati o tajni sreči. Ptiki so peli in vedno glasneje se je čulo šumenje potoka v Samskem grabnu. Ko je prišla Rozika proti lesenemu križu, objelo so jo krepke roke. »Moja Rozika! — Moj Toni!« Srce je bilo ob srcu, usta so počivala na ustih in potem so prišla vprašanja: »Ali me še ljubiš? — Ali me nisi pozabila?« Končno sta se spomnila, da morata naprej v vas. Šla sta počasi po ozki poti in si pripovedovala dogodke iz grenkih časov ločitve. — »Kako to, da s prišel danes iz planine?« je vprašala Rozika. — »Oče je moral k pogrebu nekega bratrance in ta je daleč; zato ni hotel pustiti posestva hlapcem. Poslal je po mene. Stari hlapec je šel na planino, jaz pa ostanem 4 dni tukaj.« — »Ti, to je pametno od bratrance, da je ravno zdaj umrl.« — »Boš tiho, se je nasmejal Toni; ali si od same ljubezni paganka postala?« Toni je pripovedoval od svojih dogodkih na planini in potem je prišla Rozika na vrsto. »Saj veš, kako je pri nas, vedno slabše. Oče je zmirom s tem lumpom skupaj in prilaja pijan domu. Meni je težko pri sru, Toni. O ženitni ponudbi Jožeta ni hotela fantu ničesar povedati, bala se je prepira. Kmalu sta bila pred vhom v vas. Pri prvi hiši sta se še parkrat poljubila in potem sta šla mirno proti cerkvi. Za njima pa je stopil iz grmovja kmet Joža. Hitro je tekkel k Zagorjani, da bi mu vse to povedal. Ko je Zagorjan to čul, je kar besnel. Obdolžil je svojo ženo, posle, vse naskriž, izdajstva in komaj ga je Joža toliko pomiril, da je šel z njim v krčmo.

Ali mi moramo zadoščati svojim dolžnostim in zatorej

zvestoba proti zvestobi!

Somišljeniki! V 8 letih ste gotovo izpoznali, da je naš

„Štajerc“

potrebni bič za nasprotnike in koristno čtivo za prijatelje.

Vsakdo naj stori svojo dolžnost!

Dopisi.

Iz okolice Ptuj. Veselilo me je, ko sem ališal da ustanovi naš okrajni načelnik g. Ornič kuhinjsko šolo. Spoznal je s svojim bistrim umom, da je treba tudi ženskemu spolu pomagati in uresničila se je ta misel. Hvala vam, g. Ornič za vaš trud za nas uboge trpine! Naši prvaški dohtarji in farji takih jajca ne izvalijo; tem hujskačem je le za nemir in sovraštvo! Tu vidimo, kako nepošteno blati farški „Gospodar“, list vse duhovščine, to kuhinjsko šolo. Res, lep mora biti človek, kateri ne privoščiti naši mladini, da si kaj nauči! Jaz kot star kmet vam kličem: stariši, kateri imate dekleta, dajte jih v to šolo in videli boste, da se dela v vaš prid.

Podvince pri Ptuj. „Štajerc“ zmirom razglša, kakšni nered je v klerikalnih brlogih. To se tudi pri nas godi. Našo bralno društvo nima druž-ga namena, da nam naše može v pijanost zapeljava. Vsako zborovanje, katero aranžira ptujski prvak in bogataž „general“ Jartela nam daje za to žalostni dokaz. Drugo ni: začetek je: „plačaj en liter“, drugi že dva intako naprej, — dokler se ne napijejo. — Tako „izobrazbo“ nam kaže našo bralno društvo in to je škandal. Može, bodite vendar enkrat pametni in otrežite se teh pijark! Saj vidite, kam se zabredli! Ti, ljubi „Štajerc“, pa nam bodi naš nadaljni zastopnik v naših žalostnih položajih!

Girkovce. Vsakdo pometaj pred svojim pragom! Tudi naš župnik naj vzame metljo in naj pomeče prah pred svojimi durmi! Od same „ljubezni“ do bližnjega je ustanovil konzum na ime svojega mežnarja, seveda na trdi „slovenski“ podlagi! Tu je vse „slovensko“, župnik, mežnar in vsa blago. Tako blago dobi menda iz Ruskega, kajti na Ptuj mu je vse preveč „dentač“. Denar mu je dal, da dobi mežnar posojilo, ker moral bi drugače samo lakote trpeti. In vse to dela župnik iz gole „ljubezni“ do svojega bližnjega. Ali vso to sovraštvo pa jo namerjeno na našo vdovo gospo Staraschina, katere vodi svojo trgovino s svojim sinom pridno in pošteno, da more preživeti svojih 5 otrok, kateri so še potrebni kruha. Ti župnik, mi te vprašamo: ali je lepo in možato, ako se poštena rodbina tako grdo blati? Ali se ne sramuješ, da se hujska in psuje poštene ljudi? Ali je to častno za duhovnika, kateri vtika svoj nos v nepotrebne razmere? Ali misliš s tem pridobiti si čast in daljno zaupanje? Boš moral dati enkrat odgovornost pred večnim sodnikom?

Pijača je Zagorjana najpreve malo pomirila. Ali ko so prihajali po maši kmetje ter se vsedli k drugi mizi ter potem zopet odhajali, brez da bi se zanj brigali, je postajal zopet razburjen. Tako je pil do 2. ure popoldne, ko bi imel pričeti „žegen“.

Toni je zjutraj Roziki obljubil, da jo po žegn zopet sprejme. Ali vsled domačega dela je prišel prepozno. Stopil je v gostilno, da ne bi na cesti stal. Ko je zagledal Zagorjana, mu je bilo to zelo neprijetno. Ali preponosen je bil, da bi odhajal. Naročil si je torej četrto vina in se vsedel k drugi mizi. To je vplivalo na Zagorjana kako rdeče suknjo na bika. Joža je to vedel in hotel Zagorjana še bolj nahujskati. Zasepel je: »Zdaj ga imaš, zdaj mu jih povej. Ali pa se ne upaš?«

Ali Zagorjan je bil vstal in šel proti Tonitu ter rekel: »Ali nisi ti Požurnikov smrkovec?« — Toni je vstal ter odgovoril zaničljivo: »S pijanimi ljudmi ne govorim. S tem se je hotel obrniti proti vratni. Ali medtem ga je prijel Zagorjan za obleko in udaril v obraz ter zavpil: »Glej, ta poljubček ti ne pošlje Rozika!« To je bilo za fanta preveč. Hitro se je Toni izvil iz Zagorjanovih pesti ter sunil pijanega moža od sebe, da je ta v celi dolgosti na tla telebnil. Pri temu je udaril z glavo ob mizo in prišel hudo krvaveti. Ubij ga, Joža, ubij ga, tega psa, je vpil Zagorjan. Ali Joža se ni upal Tonita napasti, kajti ta je bil že zagrabil stol za branitev. »Le sem, je zavpil, kdor hoče, da mu glavo zbijem. Jaz se obem ne bojim.«

V tem hipu je stopil krčmar z vinom v sobo. »Za Božjo voljo, kaj pa je tukaj?« je zavpil. Jezno je rekel Toni: »Lepo se godi v tvoji krčmi. Komaj pride človek

V evangliji stoji, da se mora vdove obvariti, politični farji pa jih sovražijo!

Iz Višnjevasi pri Vojniku. Po 38-letnem županovanju je bil sedaj Ivan Lipuš od občinskega predstojništva pri novi volitvi izpuščen ter na njegovo mesto posestnik Železnik izvoljen. G. Lipuš kot gostilničar ter miren in za ta urad jako sposoben človek bi bil še kaj rad ostal, pa njegov udarec ni zakrivil samo dekan dr. Gregorec, temveč tudi Lipuševa najboljša dva prijatelja. Ta dva mlada moža in starček Lipuš so vedno eden drugega povzdigovali ter se jeden za drugega poskušali. Lipuš se je dal od teh dveh zapeljati, da si je veliko prizadeval doseči, da bi Branko Žžek od deželnega odbora za hiralničnega zdravnika bil nameščen, kar pa je nepremišljeno delal, ker je g. dr. Breschnik že zdavnej po postavnem predpisu poprej nameščen bil. Kar pa sta še ona dva že celo leto v dosegu tega obrekovanj in laži v „Domovino“ pisala, pa presega že vse meje nevarnosti. Z veliko predrznostjo še vedno pišeta, da je deželni odbor „krivično in brezpostavno“ kar „pod roko“ brez razpisa dr. Breschnika nastavljal, kar je vse grda laž in hudobija. To mesto je bilo v uradnem listu „Grazer-Amtsblattu“ celo v postavnem roku razpisano, koji časnik vendar vsak viši in pametno misleči uradnik, toraj posebno zdravnik, brati mora. Ako je pa Žžek tako zaspan ali pa sovražen, da nemškega lista ne bere, potem si je sam kriv. Na ta postavni način je bil najpoprej dr. Höhn iz Radeina kot najstarejši prosilec sprejet in potrjen, ki si je potem tudi že hiralnico, Vojnik in deloma okolico ogledal ter stanovanje oskrbel, kar je vsem tukaj pravičnim znano, in le tistim ne, kateri se iz same hudobije lažejo, zakrivajo, tajijo in zavijajo. Ko pa je ta iz posebnih vzrokov svojo prošnjo zopet odtegnil, je bil dr. Breschnik kot za njim najstarejši prošnik potrjen, ki sedaj uraduje v hiralnici ter je tudi za trg Vojnik nameščen. Seveda da tudi od onih občin v vednem večem številu pri njemu zdravilne pomoči iščejo. Je-li dr. B. Žžek od določenem času za rečeno mesto prošil ali ne, to je vse eno, dobil ga ni, sedaj pa naj on molči in miruje in vsi njegovi prietaji kakor bivši župan Lipuš in tisti večni brbračin babač, ki se na svojo čast sklicuje in pridružuje, da je nedolžen — ker kitajskega zida ne bodo vsi skupaj prebili, ter g. dr. Breschnika pregajali, če se tudi vsi skupaj na glavo postavijo in živi krat pokažejo.

Iz Koroškega. Francej, kdo bi tebe ne poznal?

Učil si se orgle popravljati in sestavljati. Marljivo so gibal troji prati na koru in tvoj posluh si pazljivo navajal na prepotrebno harmonijo skupnih glasov. Iz majhnega Francička rastel si v velikega Franca. To seveda ni kaki tako nenaravni prigodek. Postal si pa ob enem veliki „kranjski Franjo“ — in to je nekaj čudnega in žalostnega. Kot sin napredne Koroške nisi ob času bliska in groma korakal na potu svobode in napredka. Rajši si zahajal v farovške dimnike

notri, ko se ga že napade, kakor da bi prišel med razbojnike. To povem drugim fantom, potem ne boš imel dosti z nami opraviti.« — »Toni, jaz vendar nisem nič kriv, se je oporočal krčmar. Zdaj mi je sploh že vse prenemurno. Vidva« — in obrnil se je proti Jožu, ki je ravno Zagorjana vzdignil — »glejta da se izgubita in najboljše je, da nikdar več ne prideta.« — »Kaj, zaradi tega usliša mi hočeš hišo prepovedati?« je zatulil Zagorjan. — »Kdo je uslišec, je zagrmel Toni in hotel skočiti v pijanica. Ali krčmar ga je ostavil in rekel: »Vidva takoj vun, drugače pokličem hlapce.« — »Ali krčmar, je skušal Joža pomiriti. — »Nič krčmar, proč z vama in ti, lump, greš najprej. Takoj, ali pa pokličem hlapce.« — »In če ne grem?« je vprašal Zagorjan. Namesto odgovora je zaklical krčmar: »Miha, Hanze!« — »Ti hočeš torej res.« — »Ja, vun vreči vaju hočem, ako hočeta iti.« Že sta prišla hlapca in brez da bi kaj vprašala, prišla sta Jožeta in ga vrgla skozi vrata. Zagorjan se je branil in iskal nož. »Pojdij, je rekel hlapec Miha, Nikar se ne brani, ven pa le moraš.« In že je priletel Zagorjan skozi vrata na cesto. Na cesti je bilo ravno nekaj fantov, ki so celi dogodek opazovali. »Glej, glej, je zaklical eden, krčmarjeva hlapca se žogata z Jožom in Zagorjanom.« — »Vržimo ju zopet nazaj, je menil drugi; to je lepše kot kegljanje.«

Zagorjan je divjal od jeze, ali potem je raje z Jožom odšel.

(Naprej prihodnjič.)

V nedeljo, 26. prosinca 1908 ob 3. uri vsi na shod pri g. Gollobu v Vurmbergu!